

zaaknummer 2011 T289(1)

datum 14 december 2011

De Klachtencommissie voor seksueel misbruik R.-K. Kerk (verder ook: de Klachtencommissie, rechtsopvolger van de Beoordelings- en Adviescommissie) van de kerkelijke rechtspersoon Hulp en Recht geeft op grond van de Procedure bij klachten van seksueel misbruik (verder ook: de Regeling) het volgende advies inzake de klacht van:

[naam],
geboren op [datum],
wonende te [plaats],
hierna te noemen: klager,
juridisch adviseur: mr. J.P.A. Thijssen,

tegen:

wijlen **[naam]**,
geboren op [datum] en overleden op [datum],
de persoon over wie geklaagd wordt,
hierna ook te noemen: aangeklaagde.

1. De procedure

Het klaagschrift is bij Meldpunt Seksueel Misbruik R.K.-Kerk, rechtsopvolger van Hulp en Recht ontvangen op 23 mei 2011.

Op 6 juli 2011 is bij Hulp en Recht een verweerschrift ingekomen van [naam], Hoofd Bureau Officialaat Aartsbisdom Utrecht.

Op 17 november 2011 heeft te Utrecht een zitting van de Klachtencommissie achter gesloten deuren plaatsgevonden, waarbij de Klachtencommissie was samengesteld uit de onderaan dit advies te noemen leden.

Klager is verschenen met zijn echtgenoot [naam].

Hij werd bijgestaan door zijn juridisch adviseur mevrouw mr. J.P.A. Thijssen.

Klager en zijn juridisch adviseur hebben het standpunt van klager toegelicht.

Namens aangeklaagde is verschenen [naam] voornoemd.

2. De klacht

2.1. Klager stelt in 1955 en/of 1956 frequent te zijn misbruikt door aangeklaagde. Het misbruik vond plaats in de [naam]kerk in [plaats].

Omstreeks 1955/1956 wilde klager misdienaar worden. Aangeklaagde was destijds vanaf juli 1955 werkzaam als kapelaan in de [naam]kerk en verzorgde na schooltijd de opleiding tot misdienaar.

Klager kreeg als zeven jarig kind eens per week of per twee weken les van aangeklaagde. Klager was dan het enige kind dat les kreeg. Iedere les eindigde met het misbruik. Het misbruik vond plaats in een zijruimte van de sacristie, waar ook de garderobe was. Klager werd dan door aangeklaagde op schoot genomen en al kietelend betast en gekust. Aangeklaagde heeft tijdens deze bijeenkomsten ontuchtelijke handelingen verricht bij klager in de vorm van het onzedelijk betasten van zijn penis.

2.2. Klager moest ook ontuchtelijke handelingen bij aangeklaagde verrichten. Naast kussen en knuffelen, wilde aangeklaagde dat ook zijn geslachtsorgaan betast werd. Klager

geeft aan geen trauma als gevolg van het misbruik te hebben opgelopen. Het misbruik heeft in zijn leven wel een bepaalde rol gespeeld. Tijdens de HBO-opleiding, die hij heeft gevolgd, werden supervisiezingen gehouden waarbij je goed naar jezelf moest kijken. Daaruit kwam naar voren dat er in zijn jeugd seksueel wat aan de hand geweest was. Klager heeft zich daardoor echter nooit belemmerd gevoeld in zijn functioneren, niet op sociaal vlak noch in zijn werk.

- 2.3. Voor klager is het belangrijk dat er vanuit de verantwoordelijken van de katholieke kerk erkenning komt voor hetgeen er is voorgevallen. Dit betekent erkenning van het seksueel misbruik en het daarmee berokkende leed. Klager heeft op dit moment geen behoefde aan een financiële genoegdoening, maar behoudt zich ter zake alle rechten voor. Voorts is het voor klager zeer belangrijk dat met de erkenning van het misbruik en het daarmee berokkende leed de naamgeving van de stichtingen die naar aangeklaagde zijn genoemd wordt gewijzigd. Klager realiseert zich dat het mogelijk niet binnen de reikwijdte van de bevoegdheden en mogelijkheden van de Klachtencommissie past, maar zou het zeer op prijs stellen indien de betreffende stichtingen op gepaste wijze daarover worden geïnformeerd door de katholieke kerk. Klager doet een dringend beroep op de Klachtencommissie hierover een stringente aanbeveling in haar advies op te nemen.

3. Het verweer

Aangeklaagde is overleden en kan geen weerwoord geven.

Gelet op het feit dat de door klager omschreven gebeurtenissen zich in de periode 1955-1956 afspeelden, is het niet eenvoudig hieromtrent nadere informatie te vergaren.

Bij brief van 28 juni 2011 heeft de hulpbisschop van Utrecht [naam] aan [naam] (vicaris-generaal van het Aartsbisdom Utrecht in de periode 1969-1992 gevraagd of hij ooit heeft vernomen dat aangeklaagde zich als kapelaan in de jaren 1955 en/of 1956 in de [naam]kerk te [plaats] schuldig zou hebben gemaakt aan seksueel misbruik van een minderjarige en of hij andere informatie had over aangeklaagde die gelet op de klacht relevant is of zou kunnen zijn.

Op 5 juli 2011 heeft [naam] telefonisch aan [naam]meegedeeld dat hij daar niet bekend mee was.

Tijdens de zitting van de Klachtencommissie heeft [naam]aangegeven dat, gelet op het aanwezige steunbewijs, het zeer aannemelijk is dat de door klager omschreven gebeurtenissen gebeurd zijn.

4. De beoordeling

- 4.1 Van toepassing is de Procedure bij klachten van seksueel misbruik (verder: de Procedure). Volgens artikel 2.1 van de Procedure moet onder seksueel misbruik worden verstaan iedere gedraging waarbij een ander onder dwang of in een afhankelijkheidssituatie seksuele handelingen moet uitvoeren of ondergaan, dan wel seksueel getinte toenaderingen of uitlatingen in welke vorm dan ook moet dulden, waardoor de geestelijke en/of lichamelijke integriteit wordt geschonden. Onder dwang kan onder meer begrepen worden: fysiek geweld of de dreiging daarmee, psychische druk, intimidatie en/of chantage.
- 4.2 Niet ter discussie staat dat de door klager gestelde feiten moeten worden gekwalificeerd als seksueel misbruik in de zin van artikel 2.1 van de Regeling. Er zijn meer dan 55 jaar verstreken sedert de feiten die klager aangeklaagde verwijt zich hebben afgespeeld. Alleen al door het overlijden van aangeklaagde zijn deze feiten niet meer in detail te onderzoeken. Wél is voor de Klachtencommissie aannemelijk geworden dat de gebeurtenissen die klager schetst hebben plaatsgevonden. De Klachtencommissie is hiervan overtuigd geraakt door de wijze waarop en de details waarmee klager zijn verhaal heeft verteld. Voorts heeft de Klachtencommissie kennisgenomen van de verklaringen van[naam], [naam], [naam]en[naam]. Uit deze verklaringen komt naar voren dat aangeklaagde ten opzichte van deze personen ook grensoverschrijdend seksueel gedrag heeft vertoond. Deze verklaringen ondersteunen de aannemelijkheid van het seksueel misbruik van klager door aangeklaagde.
- 4.3 Het behoeft geen betoog dat het seksueel misbruik door aangeklaagde met gebruikmaking van misbruik van gezag en in een afhankelijkheidssituatie hoogst kwalijk is geweest. Klager was ten tijde van de aanvang van het misbruik pas zeven jaar oud. Hij wilde graag misdienaar worden en aangeklaagde had aan hem te verstaan gegeven dat hij alleen misdienaar kon worden als hij zijn mond dicht zou houden over het misbruik.
- 4.4 Gelet op het feit dat aangeklaagde is overleden kunnen tegen hem geen maatregelen meer worden genomen. Daarom zal de Klachtencommissie zich bij haar advisering richten op de vermindering van het leed dat klager is aangedaan. De Klachtencommissie verwacht dat erkenning van het misbruik door de kerk zal bijdragen aan de verwerking van een en ander door klager.
- 4.5 Over het verzoek van klager aan de Klachtencommissie om in haar advies een aanbeveling op te nemen over de wijze waarop de katholieke kerk de stichtingen die naar aangeklaagde zijn genoemd zou moeten informeren kan de Klachtencommissie zich niet uitlaten. Dit behoort niet tot haar taak.

5. Het advies

De Klachtencommissie adviseert het Aartsbisdom van Utrecht de klacht gegrond te verklaren.

Dit advies is vastgesteld op 14 december 2011 door mevrouw mr. B.F. de Poorter, voorzitter, mr. M.P.P.M. Merx en mevrouw drs. Th.M. Bronzwaer, leden, bijgestaan door M.H.J. Materman, griffier, en is ondertekend door de voorzitter.

Op grond van art. 16.4 van de Regeling wordt dit advies binnen twee weken nadat het is vastgesteld bij aangetekend schrijven aan de Overste van de Congregatie en aan klager verzonden.

Op grond van art. 18.1 van de Regeling stelt de Overste binnen dertig dagen na ontvangst van dit advies klager schriftelijk en gemotiveerd op de hoogte van de beslissing die hij naar aanleiding van dit advies geeft genomen.

Op grond van art. 18.2 van de Regeling geeft de Overste daarbij de mogelijkheden van bezwaar en beroep aan.

Op grond van art. 18.3 van de Regeling ontvangt de Klachtencommissie een afschrift van de beslissing van de Overste.